

"Bill Clinton no és un altre Nixon"

Segons el periodista Carl Bernstein, que juntament amb Bob Woodward va destapar el cas Watergate, Richard Nixon va ser deslleial i Bill Clinton simplement ha estat imprudent. El resultat final, però, també pot ser tràgic.

Carl Bernstein és coautor, amb Bob Woodward, de *Tots els homes del president*, el llibre que fa una crònica de l'escàndol del Watergate que els dos periodistes explicaren en el *Washington Post* i que el 1974 va provocar la caiguda del president Richard M. Nixon.

El llibre més recent de Bernstein, amb Marco Poli-ti, és *His Holiness John Paul II and the Hidden History of Our Time* ("Sa Santedat Joan Pau II i la història oculta del nostre temps", Doubleday, 1997). A més a més Bernstein és editor de *Vanity Fair* i assessor de CBS News.

—Com que també podria fer caure el president, el cas de Monica Lewinsky l'han comparat amb el Watergate. Al seu parer aquesta comparança és vàlida?

—El Watergate el va provocar l'abús constant de poder d'un president corrupte dels Estats Units. El president Nixon va ordenar violar domicilis i provocar incendis. Contractà una colla de gorilles per alterar el procés electoral. Utilitzà els departaments del govern per perseguir els seus oponents polítics, i ordenà l'enregistrament il·legal de converses telefòniques de periodistes i fins i tot dels seus mateixos assessors. Unes pràctiques dignes d'un estat policíac. A més va encapçalar una conxorxa que costà centenars de milers de dòlars per comprar el silenci dels lladregots del Watergate.

En el cas de Clinton no es tracta d'aquesta mena d'abús de l'autoritat presidencial. Sembla que es tracta d'un escàndol sexual en què el president aparentment ha mentit sota jurament en un cas civil i a més potser ha obstruït la justícia tot tractant d'ocultar una relació —consentida però irresponsable— amb una becària de la Casa Blanca quasi tan jove com la seua filla.

Així doncs, està molt lluny del cas Watergate, per bé que si el president dels EUA menteix sota jurament es tracta d'un assumpte greu.

El fiscal especial, Kenneth Starr, però, ha enfocat el procés com si es tractara dels judicis de Nuremberg per perseguir uns fets que més aviat semblen una entremaliadura que no un crim de guerra. Va obrir

aquesta investigació basant-se en la possibilitat que l'assessor Vernon Jordan i el mateix president hagueren tractat d'obstruir la justícia trobant una feina a la senyoreta Lewinski. Aparentment resulta que no hi ha cap cas en contra de Vernon Jordan, com tampoc no s'ha pogut trobar cap delictes de Clinton o de la seua esposa en el cas Whitewater. Cal preguntar-se, doncs, si Starr va obrir la investigació del cas Lewinski després de comprovar que el president no havia violat la llei en cap altre cas.

—Quines conseqüències ha tingut que Bill Clinton, després d'haver-ho negat, a l'últim haja acabat reconeixent que mantingué una relació "inapropiada" amb Lewinski?

—Jo crec que els americans són un poble que sap perdonar. Fins ara hi ha hagut una mena de consens per considerar que es tractava de la conducta sexual privada del president, i la majoria de la gent pensa-

va que aquest cas no hauria d'haver donat lloc mai a una investigació judicial. Pense que la majoria dels ciutadans estaven disposats a concedir al president el benefici del dubte si es mostrava penedit i reconeixia l'angoixa que ha causat a tots els qui l'envolten i fins i tot a la mateixa presidència. Quan les enquestes pregunten si el president segueix una política positiva per al poble, les respostes afirmatives arriben al 65%. És un suport molt ampli. En general, els nord-americans, especialment la classe mitjana i la treballadora

"Ja hi ha senyals que indiquen que Saddam a Bagdad i els serbis a Kosovo pretenen aprofitar la debilitat de la presidència nord-americana. La Casa Blanca es prepara per a una guerra de guerrilles contra el fiscal Starr."

“sos abans Bob Dole seria avui el president dels EUA”

ARXIU / EFE

i els pobres, pensen que Clinton comprèn les seues aspiracions i problemes i que comparteix la idea d'Amèrica com a ideal.

La conseqüència més greu d'aquests casos –i cada dia sembla pitjor– és que Bill Clinton havia establert una vertadera connexió amb la gent d'aquest país. I ara es va trencant. A més, la conducta de Clinton ha debilitat la presidència com a institució.

També ha tingut altres efectes negatius. Els drets individuals, com ara la confidencialitat de les relacions entre advocat i client, s'han erosionat en aquest procés. Tot el segon període del mandat de Clinton ha quedat destrossat. Les probabilitats que Bill Clinton pugua refer la seua autoritat són molt baixes. Amb quina autoritat moral i política podria ara executar o emprendre un projecte important?

Ja hi ha senyals que indiquen que Saddam a Bagdad i els serbis a Kosovo pretenen aprofitar la debilitat de la presidència nord-americana. La Casa Blanca es prepara per a una guerra de guerrilles contra el fiscal especial Starr. Sembla que Starr es pensa que pot demostrar que Clinton va obstruir la justícia i que va cometre perjuri.

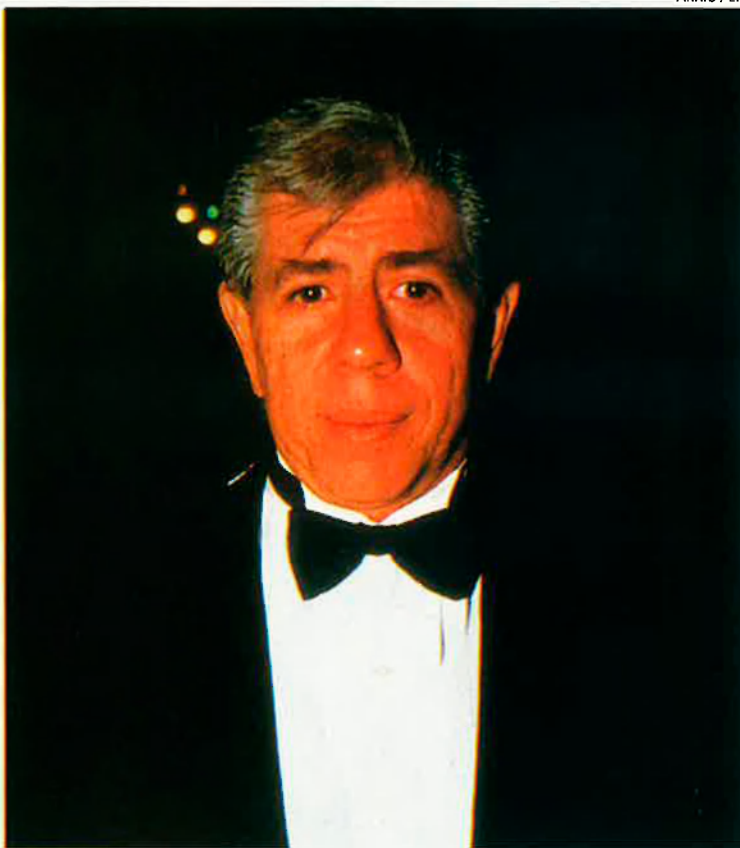
El president ha aconseguit alguns èxits sorprenents, com ara que el Congrés aprovava el seu primer pressupost. Això va establir les bases de la prosperitat econòmica actual i a la llarga ha consolidat l'economia americana. Aparentment també havia revitalitzat el Partit Demòcrata.

Sospite que d'ací cinquanta anys la gent recordarà l'aventura de Lewinsky com un moment de bogeria nacional, en què tots els qui estaven directament involucrats en l'afer ens van fallar: el president, la justícia, la premsa, el Congrés... En acabar el cas Watergate, solia dir-se que el sistema havia funcionat. Aquesta vegada el veredict no serà tan favorable.

—*Sembla que aquests dies a Washington tots els periodistes tracten de superar Woodward i Bernstein fent caure el seu president. No li sembla que el periodisme ha anat massa lluny en el seu control del poder?*

—Avui l'actitud crítica, d'oposició, del periodisme se'n surt de mare amb massa freqüència, encara que cal dir que la qualitat dels nostres servidors públics, especialment en el Congrés, també ha caigut tan baix que l'una cosa porta a l'altra. Des del Watergate el públic s'ha tornat justificadament escèptic amb els seus polítics, perquè quasi sempre el debat públic ha perdut la base ideològica, els diners l'han corromput.

Però a més a més el que ha presentat en gran mesura la premsa és una mena de combat de frases que pretén provocar una controvèrsia en lloc d'aclarir, que hauria de ser l'objectiu del periodisme. L'objectiu d'oferir “la millor versió de la veritat que es puga obtenir” i el respecte pel context, els han llançat per la finestra. Les empreses periodístiques cada vegada es resisteixen més a esmerçar diners, temps i esforç en reportatges concrets que no estiguen orientats a buscar el sensacionalisme i l'escàndol. De sensacionalisme, sempre n'hi havia hagut una mica en el nostre periodisme, però tant com ara, mai.

Tot i això, no vull generalitzar. El *New York Times* d'avui, el *Washington Post* i, en alguns aspectes, el *Wall Street Journal* potser són els millors periòdics que han existit mai en la història del periodisme. Però ja no ocupen el centre de gravetat en la nova cultura dels mitjans. La majoria de la gent coneix ara les notícies per la televisió. Mentre que la televisió abans seguia la premsa escrita, especialment el *New York Times*, ara la premsa escrita sovint és qui segueix els mitjans electrònics, incloent-hi Internet.

Al capdavant no es pot parlar simplement del paper dels mitjans, de l'escepticisme del públic, del finançament de les campanyes, de la docilitat del Congrés, dels enemics del president o del fiscal especial sense parlar de la conducta imprudent i irresponsable de Clinton. El país ha passat pel neguit de la preocupació i ha caigut en una paràlisi política per culpa del president, no solament per culpa de Kenneth Starr.

Fins a quin punt Clinton ha actuat imprudentment? Potser si l'afer Lewinsky haguera esclatat quatre mesos abans Bob Dole (el candidat republicà en les darreres eleccions a la presidència) seria avui el president.

Heus ací un home, Bill Clinton, que pràcticament ha passat tota la vida somiant amb arribar a president. I quan arriba a la Casa Blanca, surt de la Sala Oval i s'amaga en una avantsala per mantenir relacions sexuals amb una becària.

“Des del Watergate el públic s'ha tornat justificadament escèptic amb els seus polítics, perquè quasi sempre el debat públic ha perdut la base ideològica, els diners l'han corromput.”

©Los Angeles Time Syndicate